

Elektrostatika 1/2

1. Dva beskonačno duga linijska naboja jednoliko raspodijeljene gustoće 2nC/m leže u ravnini $x=0$ paralelno s osi z , na lokacijama $y_1=+3\text{m}$ i $y_2=-3\text{m}$. Odredite jakost električnog polja u u V/m točki $(5\text{m}, 0, 10\text{m})$.

Rj. 10,57

2. Naboj plošne gustoće $\sigma=5\cdot 10^{-4}r^{-1} [\text{C/m}^2]$ raspoređen je na kružnom disku radijusa 5m . Odredite jakost električnog polja u $[\text{MV/m}]$ na osi diska u točki udaljenoj 4m od ravnine u kojoj leži disk.

Rj. 5,51

3. Odredite električni tok u $[\text{C}]$ kroz sferu radijusa 3m , ako ona obuhvaća naboj gustoće $\rho=5\sin^2(\alpha)r^{-2} [\text{C/m}^3]$ $1\text{m}\leq r\leq 2\text{m}$ koji se nalazi između dvije koncentrične sfere radijusa $R_1=1\text{m}$ i $R_2=2\text{m}$.

Rj. 31,42

4. Ukupni naboj 30nC raspoređen je jednoliko po disku radijusa 1m . Odredite potencijal u $[\text{V}]$ u točki na osi diska 2m udaljenoj od ravnine diska.

Rj. 127,03

5. Na točkasti naboj iznosa $q_1=300\text{nC}$, koji se nalazi u točki $(1\text{m}, -1\text{m}, 3\text{m})$, djeluje sila $\mathbf{F}=8\mathbf{a}_x-8\mathbf{a}_y+4\mathbf{a}_z$ $[\text{mN}]$, uzrokovana nabojem q_2 u točki $(3\text{m}, -3\text{m}, 2\text{m})$.

Odredite q_2 u μC .

Rj. -40,05

6. Naboj jednolike gustoće 0.3 nC/m^2 raspoređen je po ravnini zadanoj jednadžbom $2x-3y+z = 6$ $[\text{m}]$. Odredite x komponentu jakosti električnog polja u V/m u ishodištu.

Rj. -9,05

7. Za zadani vektor gustoće električnog toka $\mathbf{D}=10x^3 \mathbf{a}_x$ Cm^{-2} odredite električni tok u $[\text{C}]$ koji prolazi površinom 2m^2 okomitom na x os na $x = 2\text{m}$.

Rj. 160

8. U cilindričnom koordinatnom sustavu jakost električnog polja zadana je u obliku $\mathbf{E}=5r^{-2} \mathbf{a}_r$ V/m za $0 < r \leq 2$ m i $\mathbf{E}=2.5r^{-1} \mathbf{a}_r$ V/m za $r > 2$ m. Odredite razliku potencijala U_{AB} u [V] između točaka A(1m,0,0) i B(4m,0,0), pri čemu je točka zadana u obliku (r,α,z) .

Rj. 4,23

9. Osam jednakih naboja iznosa 100nC svaki postavljeno je na kružnicu radijusa 5m tako da su svi međusobno jednako udaljeni. Odredite silu u μ N na naboj iznosa 20nC, smješten u točki na osi kružnice, od ravnine kružnice udaljenoj 2m.

Rj. 1,84

10. Linijski naboj gustoće 5nCm^{-1} leži na x osi. Odredite y komponentu vektora gustoće električnog toka u nCm^{-2} u točki (3m,3m,1m).

Rj. 0,239

11. Četiri jednaka naboja iznosa $Q=20\text{nC}$ svaki nalaze se u točkama (4m,0,0),(-4m,0,0),(0,4m,0) i (0,-4m,0). Odredite iznos sile u μ N na naboj iznosa 100nC smješten u točki (0,0,3m).

Rj. 1,73

12. Naboj linijske gustoće 30nC/m raspoređen je po z osi od $z = 8\text{ m}$ do $+\infty$ i od $z = -8\text{ m}$ do $-\infty$. Odredite jakost električnog polja u V/m u točki (3m,0,0).

Rj.11,45

13. Naboj linijske gustoće 1nCm^{-1} je jednoliko raspoređen je po rubovima kvadrata koji je zadan vrhovima (3m,-3m,0)(3m,3m,0)(-3m,3m,0)(-3m,-3m,0). Odredite potencijal u [V] u točki (0,0,5m).

Rj. 35,53

14. Naboj plošne gustoće $\sigma=10^{-9}\cos^2\alpha\text{ C/m}^2$ raspoređen je po kružnom disku radijusa 4m. Odredite jakost električnog polja u V/m u točki na osi diska udaljenoj od diska 2m.

Rj.15,61

15. U sfernom koordinatnom sustavu vlada polje $\mathbf{E}=-16r^{-2}\mathbf{a}_r$ V/m. Odredite napon U_{AB} u [V] između točaka A(2m, π , $\pi/2$) i B(4m,0, π) , pri čemu su točke zadane kao (r,θ,α) .

Rj. -4

16. Tri naboja iznosa 10nC svaki nalaze se u točkama (0,0,0),(1m,0,0) i (1m,1m,1m). Odredite iznos sile u μ N na naboj $q_2= 20\text{nC}$ smješten u točki (0,0,1m).

Rj. 2,82

17. Linijski naboj jednoliko je raspoređen po pravcu i leži na x osi Kartezijevog koordinatnog sustava. Odredite dio električnog toka u [%] koji prolazi dijelom ravnine $y=6\text{m}$ za $-1\text{m} \leq z \leq 1\text{m}$.

Rj. 5,26

18. Točkasti naboj iznosa 18nC smješten je u ishodište sfernog koordinatnog sustava. Odredite tok u [nC] koji prolazi površinom $4\pi\text{m}^2$ koncentrične sfere radijusa 3m .

Rj. 2

19. Naboj plošne gustoće $\sigma=3(x^2+y^2+1)^{3/2}$ [nC/m²] raspoređen je po pravokutniku - $2 \leq x \leq 2$, $-2 \leq y \leq 2$ [m] u ravnini $z=0$. Odredite jakost električnog polja u V/m u točki (0,0,1m).

Rj. 431,41

20. Za zadanu funkciju linijske gustoće naboja $\lambda(x,y,z)=2x+3y-4z$ [C/m], odredite ukupni naboj na dužini od (2m,1m,5m) do (4m,3m,6m).

Rj. -30C

21. Linijski naboj gustoće $0,4 \mu\text{C/m}$ paralelan je s osi z i prolazi točkom (3m,-3m,0). Odredite jakost električnog polja u točki (-3m,0,5m).

Rj. $-960\mathbf{a}_x + 480\mathbf{a}_y$ V/m

22. Ravnina $y = 3\text{m}$ nabijena je nabojem površinske gustoće $(1/(600\pi))$ [$\mu\text{C/m}^2$]. Odredite jakost električnog polja u prostoru.

$\mathbf{E} = 30 \mathbf{a}_y$ V/m ; $y > 3\text{m}$

$\mathbf{E} = -30 \mathbf{a}_y$ V/m; $y < 3\text{m}$.

23. Beskonačno dugi linijski naboj konstantne linijske gustoće λ leži u z osi. Odredite divergenciju jakosti električnog polja u točki (1,1,1).

Rj. 0

24. Dva točkasta naboja $Q_a=20 \text{ nC}$ i $Q_b=10\text{nC}$ razmaknuta su na udaljenost od 25cm u slobodnom prostoru. Odredite jakost električnog polja u točki koja je za 15 cm udaljena od Q_a , a za 20 cm udaljena od Q_b .

Rj. 8,31 kV/m

25. Unutar sfere radijusa 1m nalazi se naboj gustoće $\rho(r)=1-r^3$. Odredite jakost električnog polja za $r = 4\text{m}$.

Rj. $\frac{1}{96\epsilon_0}$

26. Vektor gustoće električnog toka zadan je jednačbom u sfernom koordinatnom

sustavu: $D_r = \begin{cases} \frac{5r^2}{4} & r \leq 2 \\ \frac{20}{r^2} & r > 2 \end{cases}$. Odredite gustoću naboja u prostoru.

$$\text{Rj. } \rho = \begin{cases} 5r & r \leq 2 \\ 0 & r > 2 \end{cases}$$